

ਰਸੂਲ

- ◆ **ਪਤਰਸ** - ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਮੂਨ ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ ਕੇਫ਼ਾਸ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਚਟਾਨ।" ਉਸ ਨੇ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪਤਰਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੇ ਮਰਕੁਸ ਦੀ ਇੰਜੀਲ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।
- ◆ **ਅੰਦ੍ਰਿਯਾਸ** - ਉਹ ਪਤਰਸ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਤਰਸ ਦੀ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਈ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 1:40-42)। ਏਹ ਦੋਵੇਂ ਭਰਾ ਮਛੇਰੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਬੈਤਸੈਦਾ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਨ।
- ◆ **ਯਾਕੂਬ** - ਉਹ ਯੂਹੰਨਾ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਜ਼ਬਦੀ ਅਤੇ ਸਲੋਮੀ ਦੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸਨ ਅਤੇ ਬੈਤਸੈਦਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਕਈ ਵਾਰ "ਮਹਾਨ" ਕਹੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਅਤੇ ਯਹੂਦਿਯਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। 44 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਹੇਰੋਦੇਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰ ਕਲਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਰਸੂਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ਹੀਦ ਬਣਿਆ ਸੀ।
- ◆ **ਯੂਹੰਨਾ** - ਉਹ ਯਾਕੂਬ ਦਾ ਭਰਾ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ (ਮਰਕੁਸ 1:19, 20)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ "ਗਰਜਣ ਦੇ ਪੁੱਤ੍ਰ" ਕਿਹਾ (ਮਰਕੁਸ 3:17)। ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਏਸ਼ੀਆ ਮਾਇਨਰ ਦੀਆਂ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਕਾਈ ਲਈ ਕਾਫੀ ਮੇਹਨਤ ਮੁਸ਼ੱਕਤ ਕੀਤੀ। 95 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਤਮੁਸ ਟਾਪੂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਲਿਖੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਇੰਜੀਲ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ, ਦੂਜੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ।
- ◆ **ਫ਼ਿਲਿੱਪੁਸ** - ਉਹ ਬੈਤਸੈਦਾ ਤੋਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਨਥਾਨਿਏਲ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 1:44-46)।
- ◆ **ਬਰਥੁਲਮਈ** - ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਦਾ ਨਥਾਨਿਏਲ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 1:44-46)। ਉਹ ਕਾਨਾ ਗਲੀਲ ਤੋਂ ਸੀ।
- ◆ **ਥੋਮਾ** - ਉਹ ਨੂੰ ਦੀਦਮੁਸ ("ਜੁੜਵਾਂ") ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 11:16; 20:24; 21:2)। ਉਸ ਦਾ ਘਰ ਗਲੀਲ ਸੀ। ਸੁਰਿਯਾ ਵਿੱਚ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਸੰਸਥਾਪਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੇ ਫਾਰਸ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਲੀਸੀਆਂ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ।
- ◆ **ਮੱਤੀ** - ਉਸ ਨੂੰ ਹਲਫ਼ਾ ਦੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਲੇਵੀ ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਮੱਤੀ 9:9; ਮਰਕੁਸ 2:14)। ਉਹ ਕਫ਼ਰਨਾਹੂਮ ਤੋਂ ਸੀ ਅਤੇ ਰੋਮੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਮਸੂਲ ਲੈਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ।
- ◆ **ਯਾਕੂਬ** - ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਨੂੰ "ਘੱਟ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਯਾਕੂਬ ਹਲਫ਼ਈ ਅਤੇ ਮਰੀਅਮ ਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸੀ (ਮੱਤੀ 10:3; 27:56)। (ਕੀ ਯਾਕੂਬ ਅਤੇ ਮੱਤੀ ਭਰਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ? ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ।) ਉਹ ਗਲੀਲ ਤੋਂ ਸੀ ਅਤੇ ਯਾਕੂਬ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦਾ ਲੇਖਕ ਸੀ।
- ◆ **ਥੱਦਈ** - ਯਾਕੂਬ ਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਯਹੂਦਾ ਜਾਂ ਯਹੂਦਾਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ (ਮੱਤੀ 10:3; ਲੂਕਾ 6:16)। ਉਹ ਇੱਕ ਗਲੀਲੀ ਸੀ।
- ◆ **ਸ਼ਮੂਨ ਜ਼ੇਲੋਤੇਸ** - ਉਸ ਨੂੰ ਕਨਾਨੀ ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ "ਜ਼ੇਲੋਤੇਸ" ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਇੱਕ ਅਰਾਮੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਲਿੰਪੀਆਂਤਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਮੂਨ ਗਲੀਲ ਤੋਂ ਸੀ।
- ◆ **ਯਹੂਦਾ ਇਸਕਰਿਯੋਤੀ** - "ਇਸਕਰਿਯੋਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯਹੂਦਿਯਾ ਦੇ ਕਰਿਯੋਤ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਫੜਵਾਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ।
- ◆ **ਮੱਥਿਯਾਸ** - ਯਹੂਦਾ ਇਸਕਰਿਯੋਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਚਿੱਠੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਮੱਥਿਯਾਸ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 1:26)। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 1:22 ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੱਥਿਯਾਸ "ਯੂਹੰਨਾ ਦੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸੁਰਗ ਨੂੰ ਉਠਾ ਲਏ ਜਾਣ ਤੀਕਰ" ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।
- ◆ **ਪੌਲੁਸ** - ਸੌਲੁਸ ਜੋ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੌਲੁਸ ਬਣ ਗਿਆ, ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਸਤਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਗੈਰਕੇਮਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਰਸੂਲ ਬਣਨ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 11:13; 1 ਕੁਰਿੰ. 1:1; 9:1; 15:9; 2 ਕੁਰਿੰ. 12:12; ਗਲਾ. 1:1; 1 ਤਿਮੋ. 2:7)। ਯਿਸੂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੰਮਿਸਕ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਵਿਖਾਲੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਸੂਲ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਖਾਸ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ ਸਨ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਯਿਸੂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦਾ ਬਾਰੇ ਨਿੱਜੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਯਹੂਦਾ ਇਸਕਰਿਯੋਤੀ ਦੀ ਥਾਂ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਰਸੂਲ ਨੇ ਲੈਣੀ ਸੀ ਤਾਂ ਨਵਾਂ ਰਸੂਲ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਬੰਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 1:21)। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਮਸੀਹ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਵਿਖਾਲੀ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੈਰਕੇਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਰਸੂਲ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰ. 15:8)। ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਫਰੈਂਕ ਐਲ. ਕੋਕਸ, "ਦ ਗਲੋਰੀਅਸ ਕੰਪਨੀ ਆਫ਼ ਦੀ ਅਪੋਸਟਲਜ਼," ਦ ਮਨਿਸਟਰਜ਼ ਮੰਥਲੀ (ਫਰਵਰੀ 1960): 254 ਵਿੱਚੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।